

Jan Bednarczyk, Władysław Szczęch

KOMPUTERYZACJA BIBLIOTEKI PAPIESKIEJ AKADEMII TEOLOGICZNEJ W KRAKOWIE

[COMPUTERIZATION OF THE LIBRARY OF THE PONTIFICAL ACADEMY
OF THEOLOGY IN CRACOW]

Abstrakt: Zarysowano wieloaspektowe działania Biblioteki Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie w zakresie komputeryzacji procesów bibliotecznych w okresie od 1989 do 2005 r.

BIBLIOTEKA – HISTORIA – KOMPUTERYZACJA – KRAKÓW – PAPIESKA AKADEMIA
TEOLOGICZNA

Abstract: In the article different aspects of computerization of the Main Library of the Pontifical Academy of Theology in Cracow have been introduced from 1989 to 2005.

COMPUTERIZATION – CRACOW – HISTORY – LIBRARY – PONTIFICAL ACADEMY OF
THEOLOGY

*

* *

Za początek komputeryzacji Biblioteki PAT, działającej pod tą nazwą od 1981 r., należałoby uznać rok 1989, w którym otrzymała ona pierwszy komputer osobisty typu IBM PC z twardym dyskiem, na którym rozpoczęto tworzenie bibliograficznych baz danych z wykorzystaniem programu Micro CDS ISIS. Rok wcześniej jeden z pracowników biblioteki

Ks. dr Jan BEDNARCZYK, dyrektor Biblioteki Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie.
Adres elektr.: atbednar@cyf-kr.edu.pl

Mgr Władysław SZCZĘCH, st. dokumentalista dyplomowany, Biblioteka Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. Adres elektr.: pwszcz@pat.krakow.pl

przygotował eksperymentalną bazę czasopism zagranicznych w siedmiu krakowskich bibliotekach kościelnych, liczącą 550 opisów [Bednarczyk 1999, s. 426, 430].

Ponad piętnaście lat komputeryzacji działalności Biblioteki Papieskiej Akademii Teologicznej w pełni potwierdza, że efektywne wdrażanie komputerowego systemu bibliotecznego zależy od harmonijnego współdziałania wielu podstawowych komponentów [Szczęch 1995, s. 71]:

- odpowiednio przygotowanych (zgodnie z przyjętymi normami bibliotecznymi i informatycznymi) oraz właściwie wprowadzonych danych;
- odpowiedniego komputerowego programu bibliotecznego, pozwalającego optymalnie realizować wybrane prace biblieczne;
- odpowiedniego sprzętu komputerowego, którego ilość i parametry zapewniają sprawne i niezawodne przetwarzanie danych;
- odpowiednio rozwiniętej i dostatecznie przepustowej sieci komputerowej, zapewniającej łączność wewnątrz biblioteki i z zewnętrznymi instytucjami;
- odpowiednio przygotowanych kadr bibliecznych, efektywnie wykorzystujących możliwości systemów komputerowych;
- odpowiednio szerokiej i ścisłej współpracy z innymi bibliotekami i instytucjami w trakcie wdrażania i funkcjonowania komputerowych systemów bibliecznych;
- zapewnienia dostatecznych środków finansowych na wdrożenie i działanie systemu komputerowego oraz warunków lokalowych dla pracy bibliekarzy i obsługi czytelników.

W dalszej części tego tekstu najważniejsze fakty związane z komputeryzacją w Bibliotece PAT w latach 1989–2005 zostaną przedstawione nie w porządku chronologicznym, ale zgodnie wymienionymi powyżej aspektami.

W uczelni humanistycznej, jaką jest Papieska Akademia Teologiczna, potrzeba unowocześniania pracy biblioteki, w tym jej komputeryzacji, zawsze znajdowała poparcie władz i pracowników, a z drugiej strony biblioteka była tym miejscem w uczelni, gdzie komputeryzacja zaczęła się najwcześniej rozwijać, a następnie promowała nowe rozwiązania i usługi w tej dziedzinie.

Informacje, dane i bazy danych

Pierwszą bazą danych, tworzoną od 1990 r. w Bibliotece PAT w programie Micro CDS ISIS, była baza KCCZ – opisów posiadanych czasopism zagranicznych i polskich [Bednarczyk 1999, s. 430]. Format opisu czasopism był wzorowany na formacie wykorzystywanym w bazach KCCZ – katalogu czasopism zagranicznych w naukowych bibliotekach krakowskich, realizowanego w ramach projektu KRAKUS, a prowadzonego przez Bibliotekę Jagiellońską, oraz bazy ARKA – ogólnopolskiej bazy czasopism zagranicznych w bibliotekach polskich, prowadzonej w Bibliotece Narodowej. W bazie tej do 2000 r. opisano ponad 3,2 tys. tytułów, gdy zaś przestano ją aktualizować w 2004 r., liczyła ponad 4,5 tys. opisów.

Również w 1990 r. utworzono dla potrzeb gromadzenia druków zwartych bazę GROM, najpierw w programie Micro CDS ISIS, następnie MAK. Do bazy wprowadzano opisy rekordów w formacie MARC, który był zmieniany zgodnie z tendencjami jego stosowania w bibliotekach polskich (m.in. MARC BN, USMARC). Baza ta liczyła w 1999 r. około 18 tys. opisów [Bednarczyk 1999, s. 430]. Obecnie jest ona nadal uzupełniana; stanowi podstawę do wydruków ksiąg inwentarzowych i liczy ponad 40 tys. opisów.

Do roku 1997 w systemie MAK w formacie opisu MARC BN była prowadzona baza opracowania dokumentów zwartych, z której następnie 8400 rekordów zostało przekonwertowanych do bazy systemu VTLS. W roku 1992 powstała baza opisów unikatowego zbioru dokumentów kanonizacyjnych i beatyfikacyjnych, licząca ponad 500 rekordów, początkowo w systemie Micro CDS ISIC, a następnie MAK.

Przed jubileuszem 10-lecia Akademii podjęto prace nad stworzeniem komputerowej bazy danych dorobku naukowego pracowników uczelni. Zebrano i wprowadzono dane o ponad 6 tys. publikacji.

W latach 90. utworzono kilkanaście komputerowych baz danych, obejmujących dary dla biblioteki (m.in. dary z prywatnej biblioteki Ojca Świętego Jana Pawła II), zawartość wybranych czasopism religijnych (m.in. *Analecta Cracoviensia*, *Ruch Biblijny i Liturgiczny*, *Notificationes*), bazę czytelników oraz wymiany i instytucji, z którymi Biblioteka PAT współpracuje. Bazy te liczyły od kilkuset do kilkunastu tysięcy rekordów każda. Na stronie WWW biblioteki dostępne są w programie MAKWWW bazy dokumentów kanonizacyjnych i beatyfikacyjnych oraz katalog multimediiów.

Obecnie podstawową bazą biblioteczną jest tworzona od 1997 r. baza rekordów w systemie VTLS/VIRTUA. Liczyła ona w końcu 2000 r. 17 216 opisów bibliograficznych, 21 570 opisów egzemplarzy oraz 16 952 haseł wzorcowych. W roku 2000 rozpoczęto wprowadzanie opisów czasopism (na koniec roku były 52 rekordy zasobu), zaś w październiku 2001 r. uruchomiono moduł wypożyczeń (do końca roku zarejestrowano 1442 czytelników). Baza ta powiększyła się do końca 2005 r. do 57 462 opisów bibliograficznych, 85 776 opisów egzemplarzy, 72 225 haseł wzorcowych, 2084 rekordy zasobu, 4519 rekordów czytelników oraz prawie 70 300 zarejestrowanych wypożyczeń (z tego w ciągu 2005 r. ponad 22 500). Dostęp do bazy jest możliwy poprzez katalog OPAC-Chameleon systemu Virtua.

Od połowy 2002 r. biblioteka aktywnie uczestniczy w tworzeniu Narodowego Katalogu Bibliotecznego NUKAT, do którego pracownicy biblioteki wprowadzili w 2002 r. prawie 2300 opisów bibliograficznych, a skopiowali ponad 3600 rekordów bibliograficznych, natomiast do końca 2005 r. odpowiednio wprowadzili 18 690, zaś skopiowali 30 540 opisów. Do KHW katalogu NUKAT wprowadzono 7720 rekordów do 2002 r., a do końca 2005 r. ponad 18 130 różnego rodzaju haseł wzorcowych.

W bibliotece od 1998 r. gromadzone są i udostępniane czytelnikom również informacje i bazy danych na CD-ROM-ach, m.in. *I documenti sociali della chiesa*, *Insegnamenti di Giovanni Paolo II* i *Magistra banca dati di documenti ecclesiali* [Babik 1995, s. 20, 21, 26], *Przewodnik Bibliograficzny BN* (1999), bazy Federacji Bibliotek Kościelnych FIDES

(1999), *ATLA Religion Data Base* (1996), *Wykaz parafii w Polsce* (2001), biblie, słowniki i encyklopedie multimedialne i *International Philosophical Bibliography* (2003).

Programy i systemy komputerowe

Pierwszym komputerowym programem biblioteczno-dokumentacyjnym, wykorzystywanym w bibliotece od 1989 r., był opracowany przez UNESCO, a bezpłatnie rozpowszechniany w Polsce przez Instytut INTÉ, pakiet Micro CDS ISIS. Z jego pomocą powstawały pierwsze bazy opisów posiadanych zbiorów zwartych i zawartości czasopism. Przestał on być wykorzystywany w bibliotece w 2004 r. wraz zamknięciem bazy czasopism.

Od roku 1992 zaczęto korzystać z programu MAK, opracowanego i udostępnianego przez Bibliotekę Narodową w Warszawie. W połowie lat 90. rozpoczęto konwersję baz bibliecznych z systemu Micro CDS ISIS do programu MAK. Obecnie nowe wersje programu MAK są wykorzystywane do prowadzenia kilkunastu baz, m.in. bazy gromadzenia, baz zawartości wybranych czasopism religijnych, baz darów książkowych dla biblioteki. Dwie spośród tych baz są dostępne dla czytelników od 2005 r. w Internecie z wykorzystaniem programu MAKWWW (jedna z baz zawartości czasopism była udostępniana przez kilka miesięcy w trybie eksperymentalnym wcześniej). Planowane jest udostępnienie w tym programie kolejnych baz oraz programu wspomagającego wyszukiwanie równocześnie w wielu bazach FIDKAR.

Od roku 1993 Biblioteka PAT uczestniczyła w staraniach krakowskich bibliotek naukowych o pozyskanie funduszy z Melon Foundation na zakup oprogramowania bibliotecznego VTLS, a następnie wraz z nimi uczestniczyła w jego wdrażaniu w ramach Krakowskiego Zespołu Bibliotecznego. Oddzielna baza PAT (class 05) jest tworzona na serwerze w BJ od 1997 r. w kolejnych wersjach systemu VTLS w systemie operacyjnym MPE, a obecnie eksploatowana jest wersja 42 systemu Virtua w systemie operacyjnym UNIX, wykorzystująca program Oracle 8.

Oprócz wspomnianych komputerowych programów bibliecznych, wykorzystywano i wykorzystuje się różnorodne inne oprogramowanie, w tym programy operacyjne, antywirusowe, edycji tekstu, graficzne, zarządzania bazami danych i dostępu do usług Internetu.

Pierwszym stosowanym systemem operacyjnym był MS DOS. Następnie wykorzystywano, w miarę ich pojawiania się, kolejne wersje programów MS Windows, poczynając od Windows 3.11 PL, Win 95, Win 98, Win Me (Millenium), Win 2000, zaś obecnie – w większości komputerów – najnowszy program Win XP Professional. Ze względu na możliwości sprzętowe, na części komputerów działają do dziś wcześniejsze wersje Microsoft Office. Ponadto na serwerach wykorzystywano Win NT, Win 2000 Server.

Jako zabezpieczenie przed wirusami komputerowymi początkowo wykorzystywano program MKS-Vir, zaś od czterech lat program KAV (Kaspersky Anti-Virus), którego kilkadziesiąt licencji zakupuje corocznie Akademia.

W bibliotece prowadzona jest bieżąca korespondencja, a od 1995 r. przygotowywane są komputerowo kolejne zeszyty czasopisma *FIDES. Biuletyn Bibliotek Kościelnych*. Do tych

celów stosowane są programy WORD 2003 oraz Corel Draw. Do edycji tekstu używano także programów Word i częściowo Word Perfect w wersji znakowej, a potem graficznych, kolejnych wersji programu MS Word 6, Word 97 i Word 2000. Do konwersji zeskanowanych tekstów na wersję cyfrową od wielu lat używany jest program automatycznego rozpoznawania tekstu Fine Reader. Nieliczne pomocnicze bazy danych prowadzone są w bibliotece w programie Access. W większości komputerów jest zainstalowany pełny program Office 2003 Prof.

Od roku 1998 w bibliotece drukowane są etykiety z kodami kreskowymi i sygnaturami za pomocą programu Label View 4.31 na drukarce Zebra Z 4000.

W dobie powszechnego dostępu do Internetu w Bibliotece PAT od 1995 r. stosowane są różne programy umożliwiające korzystanie z jego usług. Tak więc od 1997 r. na serwerze PAT działają strony WWW (<http://www.pat.ktakow.pl>). Na tym też komputerze zainstalowano równocześnie oprogramowanie serwerów poczty elektronicznej, stron WWW, a nieco później ftp. Natomiast na wszystkich komputerach pracowników i czytelników działa oprogramowanie do korzystania z usług Internetu, głównie Internet Explorer oraz Outlook Express, a pracownicy mogą instalować inne oprogramowanie według własnych potrzeb.

Sprzęt komputerowy

Pierwszym komputerem zakupionym dla Biblioteki PAT w 1989 r. był komputer osobisty typu IBM PC XT z dyskiem twardym 20 MB. W następnym roku biblioteka otrzymała komputer typu IBM PC AT z dyskiem 80 MB [Ruszaj 1996, s. 41].

W latach następnych liczba komputerów systematycznie wzrastała drogą zakupów lub (niekiedy) darów. W roku 1994 z zakupów dokonanych z funduszy fundacji Melona otrzymano od Krakowskiego Zespołu Bibliotecznego 3 komputery (IBM PC 386 SX – 2 szt. oraz IBM PC 386 DX – 1 szt.) oraz w darze od jednego z księży komputer IBM PC 486/66. W roku 1995 biblioteka wzbogaciła się o 3 komputery z dotacji Komitetu Badań Naukowych typu IBM PC 486/80 (2 szt.) oraz IBM PC 486/100 (1 szt.). W roku 1996 Akademia zakupiła dla biblioteki kolejne 3 komputery, zaś w 1997 r. zakupiono 2 komputery z procesorem Pentium 133 oraz serwer (z dotacji KBN), na którym uruchomiono strony WWW i pocztę elektroniczną.

W kolejnym, 1998 r., zakupiono dla biblioteki 9 komputerów IBM PC Pentium 200 z 32 MB RAM oraz dyskami 2 GB. W roku 1999 dokupiono 5 komputerów, a w 2000 r. 2 dodatkowe komputery. Następny duży zakup nastąpił w 2001 r. – 8 komputerów IBM PC Pentium 866 (64 lub 32 MB RAM i dyski 20 lub 30 GB) oraz jeden komputer przenośny laptop Toshiba.

Od roku 2003 rozpoczęto wymianę starszych komputerów na sprzęt o wyższych parametrach technicznych – Akademia zakupiła wówczas dla biblioteki 10 komputerów, w 2004 r. – 14 komputerów, zaś w 2005 r. – 8 komputerów oraz nowy serwer.

Obecnie w bibliotece pracownicy korzystają z 35 komputerów stacjonarnych oraz 4 laptopów, zaś czytelnicy z 10 komputerów. Wszystkie one mają bezpośredni, światłowodowy dostęp do Internetu.

Dodatkowe wyposażenie komputerów to drukarki (początkowo igłowe, obecnie atramentowe – 10 szt. i laserowe – 8 szt.), drukarka kodów paskowych, czytniki kodów paskowych – 4 szt. oraz skanery płaskie – 5 szt.

Sieci komputerowe

Pierwsze doświadczenia korzystania z sieci komputerowych biblioteka zaczęła zdobywać od 1994 r., kiedy to w budynku przy ul. Podzamcze 8 połączono 5 komputerów na trzech kondygnacjach siecią BMC z oprogramowaniem sieciowym Novell NetWare Lite.

Bardzo ważna uroczystość obyla się 30 czerwca 1995 r. w siedzibie PAT przy ul. Franciszkańskiej 1. W tym dniu ks. kard. F. Macharski dokonał uroczystego poświęcenia sieci komputerowej w tym budynku (około 18 gniazd) oraz jej światłowodowego przyłącza do miejskiej sieci komputerowej. Wówczas połączenie z Internetem uzyskała także Czytelnia Czasopism Biblioteki PAT z trzema stanowiskami. Przedsięwzięcie to zostało zrealizowane dzięki Akademickiemu Centrum Komputerowemu CYFRONET, którego dyrekcja i pracownicy służyli Akademii wszelką pomocą i doświadczeniem [*Biuletyn PAT* 1994/95, s. 69–71].

Dwa lata później, 26 czerwca 1997 r., w roku jubileuszu 600-lecia Wydziału Teologicznego w Krakowie, w Rektoracie PAT przy ul. Kanoniczej 25 odbyła się uroczystość poświęcenia światłowodowego przyłączenia do krakowskiej sieci MAN kolejnych sieci lokalnych w budynku Rektoratu Akademii (6 gniazd), Bibliotece PAT (ul. Podzamcze 8 – 12 gniazd), Bibliotece Instytutu Liturgicznego PAT (ul. Sławkowska 24 – 4 gniazda) oraz Instytutu Jana Pawła II (ul. Kanonicza 18 – 4 gniazda). Również i to przyłączenie powstało dzięki rzeczowej i merytorycznej pomocy ACK CYFRONET, którego pracownikom w swoim przemówieniu serdecznie dziękował rektor PAT, ks. prof. dr hab. A. Kubiś [*Biuletyn PAT* 1996/97, s. 85–87].

Przyłącza do sieci miejskiej zapewniały szybkość transmisji do 2 Mbps. Utworzony wówczas szkielet sieci komputerowej w działach Biblioteki PAT funkcjonuje do dziś. Stopniowo zwiększana jest liczba punktów dostępu, np. poprzez dodawanie koncentratorów, zaś w latach 2004–2005 nastąpiła wymiana urządzeń sieciowych, działających z szybkością 10 Mbps, na urządzenia o szybkości 100 Mbps.

Od prawie dziesięciu lat pracownicy i czytelnicy biblioteki otrzymują stały i niezawodny dostęp do światowych zasobów bibliotecznych i informacyjnych, co zasadniczo unowocześniło ich warsztat pracy. Stopniowo też coraz więcej informacji o zbiorach bibliotecznych i o Akademii jest bezpośrednio dostępnych użytkownikom na całym świecie.

Kadry biblioteczne i szkolenia

Komputeryzacja Biblioteki PAT była możliwa dzięki usilnej pracy i chęci doskonalenia swojego warsztatu pracy zatrudnionych w niej bibliotekarzy. W ostatnim dziesięcioleciu znacząco wzrosła liczba pracowników – dzisiaj jest ich ponad 30, w większości są to młodzi, pełni inicjatywy absolwenci studiów bibliotekoznawstwa i informacji naukowej. W bibliotece zatrudnionych jest 2 księży, 3 osoby ze stopniem doktora, 31 osób z wyższym wykształceniem, w tym 18 magistrów bibliotekoznawstwa i informacji naukowej, 2 osoby studiujące informację naukową i bibliotekoznawstwo, 10 osób z ukończonym studium podyplomowym bibliotekoznawstwa lub informacji naukowej, przy czym ponad połowa z nich nie ukończyła 35 lat.

W latach 1994–1995 kilku bibliotekarzy ukończyło kursy szkoleniowe, organizowane przez KZB, dające uprawnienia do wprowadzania danych do bazy systemu VTLS [*Biuletyn PAT* 1994/95, s. 192–193]. Aktualnie takie uprawnienia w zakresie opracowania formalnego i przedmiotowego ma ponad 20 osób. Szkolenia dla pracowników naszej biblioteki z tej dziedziny prowadzili bibliotekarze z BJ oraz Biblioteki KUL. Obecnie przyjmowani do biblioteki pracownicy, a także stażyści z innych bibliotek, są szkoleni w posługiwaniu się systemem Virtua przez naszych bibliotekarzy, posiadających odpowiednie uprawnienia. Przez wiele lat bibliotekarzem systemowym dla opracowania formalnego była mgr B. Braun, obecnie bibliotekarzami systemowymi dla różnych modułów są mgr D. Rebech, mgr M. Janiak, mgr M. Olszewska i mgr D. Gurdak.

Swoją wiedzę i doświadczenie w dziedzinie komputeryzacji bibliotek pracownicy przekazują poprzez:

- publikowanie artykułów i wygłaszanie referatów na konferencjach;
- prowadzenie zajęć dydaktycznych ze studentami w IINiB UJ, staży i praktyk studenckich;
- prowadzenie kursów szkoleniowych dla Federacji FIDES (24–27 listopada 1998 r. – 42 osoby; 9–11 czerwca 1999 r. – 6 osób; 19–20 czerwca 2000 r. – 11 osób; 26–28 czerwca 2001 r.).

Komputer stał się w Bibliotece PAT powszechnym i niezbędnym narzędziem pracy bibliotekarzy, a poznawanie nowych programów i korzystanie z nich – koniecznością.

Współpraca w zakresie komputeryzacji

Rozpoczęcie i rozwój komputeryzacji w Bibliotece PAT nie byłyby możliwe bez szeroko zakrojonej współpracy z innymi bibliotekami i instytucjami. Największe efekty przyniosła współpraca z naukowymi bibliotekami Krakowa, wdrażającymi system VTLS w ramach Krakowskiego Zespołu Bibliotecznego, głównie z Biblioteką Jagiellońską i Biblioteką Główną AGH, współpraca z polskimi i, w pewnym zakresie, zagranicznymi bibliotekami kościelnymi i teologicznymi w ramach Federacji Bibliotek Kościelnych FIDES oraz z ośrodkami kształcenia bibliotekarzy, głównie z Instytutem Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa UJ.

Biblioteka PAT należała od początku do bibliotek krakowskich, starających się o pozyskanie dotacji z Fundacji Melona i KBN na wdrożenie nowoczesnego komputerowego systemu bibliotecznego. Przynosząca wiele korzyści współpraca w Krakowskim Zespole Bibliotecznym obejmowała i obejmuje:

- wspólne pozyskiwanie środków na komputeryzację;
- uczestnictwo w prowadzonych szkoleniach, konferencjach i doskonaleniu kadr;
- korzystanie z urządzeń, programów i doświadczeń;
- wypracowywanie planów i kierunków rozwoju komputeryzacji.

Biblioteka PAT bardzo aktywnie współpracowała w tworzeniu i działaniu polskiej Federacji Bibliotek Kościelnych FIDES [Dziwiątkowski 1998, s. 25–38; Wójtowicz 2003, s. 26–35]. Przedstawiciele biblioteki uczestniczyli w pierwszych spotkaniach na temat komputeryzacji bibliotek kościelnych 24 czerwca 1991 r. w Warszawie [*Biuletyn PAT* 1990/91, s. 196] i 23 września 1991 r. w Warszawie [*Biuletyn PAT* 1991/92, s. 224], a także – w dniach 30 września – 2 października 1992 r. – w naradzie roboczej i sesji naukowej nt. *Organizacja procesów gromadzenia zbiorów w bibliotekach kościelnych w Polsce*, odbywających się w Bibliotece Uniwersyteckiej KUL w Lublinie [*Biuletyn PAT* 1992/93, s. 188]. Z kolei 8 maja 1993 r. biblioteka wydelegowała swoich pracowników do udziału w sesji poświęconej doskonaleniu programu MAK w Warszawie [tamże, s. 191], a następnie w cyklu poświęconych temu programowi spotkań, które miały miejsce, również w Warszawie, w dniach 21–23 i 24 września 1993 oraz 4 stycznia 1994 r. [*Biuletyn PAT* 1993/94, s. 254–255]. Od roku 1995 w Bibliotece wydawany jest *Biuletyn Bibliotek Kościelnych FIDES*, w dużej mierze poświęcony komputeryzacji bibliotek, a którego znaczącą część autorów stanowią pracownicy Biblioteki PAT.

Biblioteka zorganizowała w Krakowie konferencję na temat komputeryzacji bibliotek: 28 października 1991 r. [*Biuletyn PAT* 1991/92, s. 224–225] oraz Walne Zgromadzenie Międzynarodowej Rady Stowarzyszeń Bibliotek Teologicznych: 12–18 września 1998 r. [Bednarczyk 1998, s. 7–8].

Współpraca z Instytutem Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa UJ pozwalała na pozyskiwanie informacji o nowoczesnych rozwiązaniach i tendencjach w zakresie komputeryzacji bibliotek i obejmowała m.in.:

- kształcenie pracowników biblioteki na studiach zaocznych i podyplomowych, organizowanych przez Instytut;
- prowadzenie zajęć dydaktycznych w Instytucie przez pracowników biblioteki;
- uczestnictwo pracowników Instytutu w przedsięwzięciach biblioteki (referaty na sesjach, konsultacje, uczestnictwo w Grupie Doradczej ds. budowy Biblioteki PAT itp.);
- prowadzenie praktyk studenckich przez bibliotekę i przygotowywanie prac dyplomowych przez studentów Instytutu na tematy związane z Biblioteką PAT.

Od roku 2003 Biblioteka PAT uczestniczy w tworzeniu Polskiej Biblioteki Internetowej oraz jest jednym z założycieli Fundacji PBI [Bednarczyk 2005, s. 82].

Od roku 2005 Ośrodek Dokumentacji i Studium Pontyfikatu Jana Pawła II w Rzymie oraz Instytut Jana Pawła II w Krakowie wprowadzają dane o swoich księgozbiorach do bazy PAT w systemie Virtua.

Niedawne przeniesienie Biblioteki PAT do nowo pobudowanego gmachu pozwala mieć nadzieję na dalszy postęp i unowocześnienie jej komputeryzacji [Bednarczyk 1998, s. 432–433].

Wykorzystane źródła i opracowania

- Babik, W. (1995). Zagraniczne bazy danych w krakowskich placówkach informacji naukowej. Kraków: Wydaw. UJ.
- Bednarczyk, J. (1988). Bieżące czasopisma zagraniczne w wybranych bibliotekach kościelnych Krakowa w latach 1981–1986: [niepublikowana praca magisterska napisana w IBiIN UJ pod kierunkiem dr hab. Marii Kocójowej]. Kraków: maszynopis w ABPAT, s. 481.
- Bednarczyk, J. (1998). Walne Zgromadzenie Międzynarodowej Rady Stowarzyszeń Bibliotek Teologicznych Kraków, 12–18 września 1998 r. *FIDES. Biuletyn Bibliotek Kościelnych* nr 2/1999, s. 7–8.
- Bednarczyk, J. (1999). Biblioteka Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie: zarys działalności. *Analecta Cracoviensia* nr XXX–XXXI/1998/99, s. 425–433.
- Bednarczyk, J. (2005). Tworzenie Polskiej Biblioteki Internetowej. [W:] Profesjonalna informacja w Internecie. Red. M. Kocójowa. Kraków: Wydaw. UJ, s. 80–83.
- Biuletyn Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie* (1983–1998). Nr 9, 1990/91, s. 227; nr 11, 1992/93, s. 222; nr 12, 1993/94, s. 280; nr 13, 1994/95, s. 219; nr 15, 1996/97, s. 280.
- Dziwiątkowski, J.A. (1998). Automatyzacja procesów biblioteczno-informacyjnych w świetle działalności Federacji Bibliotek Kościelnych „Fides”. *FIDES. Biuletyn Bibliotek Kościelnych* nr 1, s. 7–71.
- Ruszał, P. (1996). Automatyzacja Biblioteki PAT w Krakowie na tle rozwiązań krajowych i zagranicznych: [niepublikowana praca magisterska napisana w IBiIN UJ pod kierunkiem dr hab. Marii Kocójowej]. Kraków: maszynopis w ABPAT.
- Szczęch, W. (1995). Uwagi na temat komputeryzacji bibliotek. *FIDES. Biuletyn Bibliotek Kościelnych* nr 1, s. 70–74.
- Wójtowicz, M. (2003). Federacja Bibliotek Kościelnych FIDES w Polsce w latach 1991–2001. *FIDES. Biuletyn Bibliotek Kościelnych* nr 1–2 (16–17), s. 21–72.